

EU4MOLDOVA
LOCAL COMMUNITIES

asistența poloniei

Solidarity Fund PL
in Moldova

FONDUL pentru PARTENERIATE LEADER

APEL DE PROPUNERI 2022

implementat de Rețeaua Națională LEADER din Republica Moldova

Acest fond este lansat în cadrul proiectului „EU4Moldova: Comunități Locale”, finanțat de Uniunea Europeană, Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Cooperarea Austriacă pentru Dezvoltare (ADC) și Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone-Asistența Poloniei; și implementat de GIZ, Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA) și Solidarity Fund PL (SFPL) în Moldova.

Partenerii strategici ai proiectului sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare din Republica Moldova, Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură și Rețeaua Națională LEADER din Republica Moldova.

Cuprins:

1. Informații generale și context	3
1.1 Rețeaua Națională și abordarea LEADER în RM :.....	3
1.2 Misiunea Fondului pentru Parteneriate LEADER	3
2. Obiective generale și specifice	3
3. Aria de intervenție	4
3.1 Componenta I – Forumuri Regionale	4
3.2 Componenta II – Vizite de studiu	4
4. Bugetul Fondului	5
5. Criterii de eligibilitate	5
5.1 Entități eligibile să participe la apelul de finanțare	5
5.2 Cheltuieli eligibile și neeligibile	5
6. Constituirea Parteneriatului și faza de elaborare a aplicației	6
6.1 Componenta I – Forumuri regionale	6
6.2 Componenta II- Vizite de studiu	7
7. Procedura și termenii de aplicare	7
8. Evaluarea și selecția propunerilor de Proiecte de sub-grant	8
9. Condițiile de contractare și finanțare.....	9

Acronime:

GAL – Grup de Acțiune Locală

RM- Republica Moldova

UE – Uniunea Europeană

RNL – Rețeaua Națională LEADER din RM

FPL – Fondul pentru Parteneriate LEADER

1. Informații generale

1.1. Rețeaua Națională LEADER din Republica Moldova (RNL)

Rețeaua Națională LEADER din Republica Moldova este o Asociație Obștească înregistrată în ianuarie 2019, datorită eforturilor comune ale GAL-urilor din Republica Moldova și a patru organizații facilitatoare a procesului de implementare a abordării LEADER în RM. Unul dintre rolurile principale ale organizației este asocierea și cooperarea GAL-urilor și actorilor implicați în promovarea abordării LEADER în Republica Moldova pentru dezvoltarea rurală durabilă. Nucleul abordării LEADER îl constituie principiul ”de jos în sus” ce reprezintă o modalitate ce permite actorilor locali de a determina nevoile și resursele zonei din care provin și de a contribui la dezvoltarea teritorială din punct de vedere economic, social, cultural, etc. prin intermediul unei strategii de dezvoltare elaborată și implementată local. Acțiunile finanțate prin abordarea LEADER presupun acțiuni integrate, coerente, ce conduc la diversificarea și dezvoltarea economiei rurale în folosul comunităților, iar cooperarea și schimbul de experiență poate servi un catalizator al acestor procese. RNL este membru a mai multor rețele de dezvoltare rurală printre care: Rețeaua de Dezvoltare a Comunităților Rurale din Republica Moldova (RDCR), Rețeaua Europeană a Asociațiilor LEADER pentru Dezvoltare Rurală (ELARD), cât și parteneriatul inițiat în anul 2021 cu Federația LEADER din România, fapt care contribuie la extinderea dimensiunii de implicare a RNL în domeniul dezvoltării locale. Totodată, RNL este activ implicată în cooperarea cu țările din Parteneriatul Estic și are stabilită o bună cooperare cu rețeaua omoloagă din Georgia, GALAG.

1.2. Misiunea Fondului pentru Parteneriate LEADER (FPL)

Lansat în 2021, FPL este un instrument de regrantare implementat de Rețeaua Națională LEADER, care își propune să finanțeze inițiative și proiecte de cooperare ca modalitate de a extinde experiențele locale pentru a permite accesul la informații și idei noi, de a face **schimb de experiență și de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, de a stimula și sprijini inovația**, de a permite dobândirea de competențe și îmbunătățirea lor, **prin organizarea vizetelor de schimburi de experiență, forumuri/inițiative comune locale și regionale, incl. târguri**. Implementarea proiectelor de schimburi de experiență și cooperare sporește punerea în funcțiune a cel puțin două din cele șapte principii LEADER, care corelate cu restul principiilor, fac ca aceasta să nu fie doar un instrument de finanțare, ci, mai degrabă, un instrument care contribuie la dezvoltarea integrată a zonelor rurale, urmărind toate aspectele inter-sectoriale prezente la nivel local. Cooperarea servește ca mijloc de transfer al bunelor practici, de diseminare a inovațiilor, ideilor și cunoștințelor între zonele rurale, administrațiile și organizațiile implicate în dezvoltarea rurală. De asemenea, prin cooperare se pot dezbate și rezolva o serie de probleme și se poate adăuga valoare resurselor locale. De exemplu, cooperarea ar putea încuraja acțiuni complementare, cum ar fi comercializarea în comun de către GAL-uri din diverse zone care au în comun specializarea pe un anumit produs (miere, produse lactate, artizanat etc.) sau de a dezvolta inițiative comune de turism (trasee turistice), organizarea și participarea în comun la târguri și festivaluri. Prin acțiunea de cooperare, Grupurile de Acțiune Locală sunt încurajate și sprijinite să întreprindă o acțiune comună cu alte GAL-uri care se află într-o altă regiune sau într-un alt stat membru sau țări terțe.

2. Reguli de participare

Obiective generale și specifice ale apelului de propuneri

Obiectivul general al Fondului este dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate și împărtășirea experienței LEADER dintre GAL-urile din Republica Moldova și GAL-urile din Uniunea Europeană și alte țări terțe,

precum și sprijinirea dezvoltării socio-economice și promovarea valorilor europene în contextul extinderii UE.

Obiective specifice:

- impulsionează stabilirea și dezvoltarea parteneriatelor între GAL-urile din RM prin implementarea proiectelor comune și stabilirea platformelor de comunicare pe subiecte de interes comun;
- susținerea unei participări active a GAL-urilor (Consortiu de GAL-uri) în implementarea proiectelor și inițiativelor comune (festivaluri/târguri regionale), care sprijină realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL sau promovează abordarea LEADER în RM;
- promovarea activităților care abordează cu precădere aspecte de schimb de experiență și diseminare a bunelor practici între GAL-urile din RM și din UE, contribuind totodată la întărirea capacităților instituționale și operaționale;
- promovarea abordării LEADER în RM și peste hotare.

3. Aria de intervenție

Fondul pentru parteneriate LEADER este secționat în două componente și nu are caracter derivant.

3.1 Componenta I - perioada de implementare septembrie 2022 – decembrie 2022

Forumuri regionale - vor servi drept o platformă de comunicare cu privire la modul în care GAL-urile pot colabora în rețea și stabili parteneriate de cooperare/colaborare cu scopul de a petrece schimburi de experiențe și bune practici. Formatul forumului se propune a fi organizat cu durata unei (1) zile sau două (2), în care prima zi va fi dedicată **organizării unei conferințe/seminar/atelier dedicat/ă unei tematici specifice necesităților GAL-ului**, incluzând subiecte ce țin de, dar nelimitându-se la acestea:

- oportunități de dezvoltare a turismului rural,
- promovarea patrimoniului și modalități de stimulare a turismului gastronomic,
- modalități de dezvoltare a antreprenoriatul mic și mijlociu (digitalizare, marketing, lanțuri valorice, economie verde și circulară, metode de eficientizare a afacerilor),
- soluții smart și măsuri de eficiență energetică,
- oportunitățile de dezvoltare smart a localităților prin intermediul inovațiilor,
- dezvoltarea tematică a GAL-urilor (oportunități și lacune),
- identificare unor metode de implicare a tinerilor în LEADER,
- crearea și stabilirea parteneriatelor cu școli profesionale și colegii,
- rolul sectorului academic în transformarea spațiului rural, etc.

Tot în cadrul forumurilor va putea fi posibilă împărtășirea experienței și bunelor practici, prezentarea **istoriilor de succes** cu **organizarea obligatorie a unui târg de produse locale și meșteșugărit, evenimente gastronomice** cu implicarea locuitorilor GAL, **ateliere de meșteșugărit, concursuri** (șah și joc de dame, Quiz despre LEADER, maratoane etc.).

În cazul unui format extins al forumului pentru două zile, cea de-a doua zi va fi dedicată vizitelor la beneficiarii de proiecte din cadrul GAL-urilor partenere ale Consorțiului cu scopul de a prelua idei de afaceri noi și bunele practici de implementare a acestora.

3.2 Componenta II - perioada de implementare octombrie 2022 – iunie 2023

Vizite de studiu – organizate în scopul de a descoperi factorii de succes și cele mai bune practici în organizația-gazdă, pentru a le învăța și a le reproduce în propria organizație. Reieșind din obiectivele vizitelor, unele vizite de studiu ar putea avea obiective foarte specifice, cum ar fi, de exemplu, să se afle mai multe lucruri despre o anumită tehnologie/metodologie/ inovație sau despre felul în care a fost soluționată o problemă comună. Totodată, învățarea din cele mai bune practici, prin intermediul vizitelor de studiu, poate fi utilizată în majoritatea domeniilor de activitate a GAL-urilor și poate fi aplicată în diferite scopuri, inclusiv: - îmbunătățirea proceselor interne de lucru; - îmbunătățirea modului de planificare și organizare a activității; - facilitarea schimbului de cunoștințe și acordării posibilităților de dezvoltare a capacităților atât personalului administrativ al GAL cât și a altor membri GAL (membri ai Comitetelor de Selectare și a Consiliului de Administrație) cât și impulsivarea cooperării sau schimbului de bune practici între reprezentanții sectorului antreprenorial.

4. Bugetul Fondului

Suma totală disponibilă în cadrul Fondului pentru Parteneriate pentru anul **2022-2023, constituie 1 230 000 MDL:**

Un GAL va putea obține o singură finanțare în cadrul fiecărei componente.

Faza de implementare	Categoria	Suma maximă per proiect	Bugetul total
I Componentă septembrie 2022 – decembrie 2022	Forumuri regionale cu organizarea festivalurilor/târgurilor <i>Se preconizează finanțarea a 3 forumuri regionale, câte unul pentru fiecare regiune Nord, Centru, Sud</i>	190 000 MDL	570 000 MDL
II Componentă octombrie 2022 – iunie 2023	Vizite de studiu <i>Se preconizează finanțarea a aprox. 11 proiecte.</i>	60 000 MDL	660 000 MDL

5. Criterii de eligibilitate

5.1 Entități eligibile să participe la apelul de finanțare

Subiecți ai acestui apel de grant sunt **GAL-urile înregistrate ca persoane juridice** în conformitate cu Legea nr. 50 cu privire la Grupurile de Acțiune Locală. **În cadrul componentei II – vizite de studiu, vor putea aplica doar GAL-urile create în perioada 2016-2019.**

5.2 Costurile eligibile și neeligibile

Vor fi considerate **costuri eligibile** cheltuielile care corespund următoarele principii:

- cheltuieli administrative, care includ cheltuieli cu personalul care lucrează în proiect (maximum 20% din totalul costurilor eligibile ale proiectului): salarii, inclusiv taxele și impozitele legale (pe baza numărului de zile lucrate și costul unei zile de lucru);
- sunt **necesare** pentru implementarea activităților;
- sunt suportate respectând principiul **rentabilității**, adică asigură realizarea sarcinilor la un nivel profesional înalt, cu utilizarea optimă a resurselor financiare;
- vor fi gestionate de aplicant **în perioada** indicată la punctul 4;
- vor fi prezentate în conturile aplicantului pentru a putea fi **identificate și verificate**;
- vor fi confirmate prin **documentele originale** relevante;
- vor fi efectuate **în cadrul termenilor contractuali**;
- transport în cazul mobilităților naționale și internaționale: costuri brut până la maximum 5.5 lei/km multiplicat cu distanța dus-întors între localitatea de origine și localitatea unde se desfășoară activitatea;
- **acoperirea cheltuielilor de diurnă și de cazare**, în cazul vizitelor de studiu, în conformitate cu [Hotărârea Guvernului Nr. 10 din 05-01-2012](#) pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariilor entităților din Republica Moldova;
- organizare de seminarii, ateliere, conferințe (închiriere săli, închiriere echipamente, subcontractare servicii diverse de ex. expert, catering, etc.);
- pregătirea și realizarea de materiale/produse de vizibilitate (video, pliante etc.) în cadrul proiectului;
- sprijin suplimentar din partea altor actori decât cel acordat prin intermediul Fondul de Parteneriate este foarte încurajat – fie că este vorba de contribuții financiare ale solicitantului, parteneri și/sau alți parteneri de dezvoltare sau sponsori) sau nefinanciare (contribuții în natură ale solicitantului sau ale partenerilor, cum ar fi munca de voluntariat sau utilizarea spațiilor proprii etc.).

Următoarele **costuri** se consideră **neeligibile și nu vor fi finanțate** în cadrul apelului de propuneri:

- costurile suportate înainte și după termenul de implementare indicat în contract;
- costuri de achitare a taxei pe valoare adăugată (TVA);
- cheltuieli ce constituie dubla finanțare aceluiași activități;
- datorii, penalități;
- alcool, tutun, substanțe narcotice, arme;
- cheltuieli legate de finanțarea campaniilor electorale și propagandei politice;
- rambursări în alte proiecte ce au fost implementate de către GAL;
- pierderile aferente cursului de schimb;
- amenzi, penalități și costuri legate de litigii;
- cheltuieli legate de finanțarea actelor teroriste și activităților criminale;
- alte cheltuieli ne bugetate.

Notă: Proiectul "UE pentru Moldova: dezvoltarea comunităților locale (LEADER)" face parte din lista proiectelor de asistență tehnică în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale, pentru aplicarea scutirilor la impozitul pe venit, accize, taxe vamale, taxe pentru efectuarea procedurilor vamale, precum și aplicarea scutirii de TVA cu drept de deducere pentru mărfurile și serviciile destinate acestora, în baza Hotărârii Guvernului nr. 246 din 08.04.2010, cu aprobările ulterioare prin Hotărârea Guvernului nr. 370 din 24.11.2021.

Toate cheltuielile partenerilor trebuie reflectate în bugetul proiectului.

6. Constituirea Parteneriatului și faza de pregătire a aplicației.

6.1 Componenta I - Forumuri regionale

Un parteneriat va fi constituit dintr-un Consorțiu de cel puțin 5 GAL-uri, parte componentă a unei regiuni Nord, Centru sau Sud, conform delimitării interne RNL. Dintre aceștia, un GAL va avea rolul de aplicant și de coordonator principal al Forumului. Ceilalți partener/i vor oferi suport în proces.

GAL-ul coordonator are, în mod normal, următoarele sarcini:

- gestionarea și coordonarea conceperii proiectului, împreună cu partenerii;
- elaborarea acordului de cooperare și proiectului de cooperare, alături de ceilalți parteneri;
- coordonarea financiară și a implementării proiectului;
- raportarea financiară și narativă precum și monitorizarea proiectului;
- etc.

Un GAL va avea posibilitatea să fie implicat într-un singur parteneriat, ceea ce înseamnă că are șansa de a participa la organizarea unui singur Forum Regional.

6.2 Componenta II – Vizite de studiu

Acestea presupun stabilirea unei cooperări și a unui program de vizită de schimb de experiență dintre un GAL din RM și unul sau două GAL-uri din UE sau țări terțe. Organizarea vizitei de studiu constituie o activitate complexă și presupune realizarea mai multor acțiuni: - identificarea necesităților de dezvoltare și schimb de experiență (individuale, de grup și organizaționale), descrierea motivelor vizitei, stabilirea obiectivelor specifice și rezultatelor dorite; - identificarea GAL-ului partener cu care se dorește inițierea unei cooperări sau schimb de experiență care au obținut performanțe deosebite în domeniul de interes, aplică practici avansate și sunt deschise pentru împărtășirea experienței date; - contactarea potențialului GAL gazdă și analiza opțiunilor de organizare a vizitei de studiu; - efectuarea schimbului de informații, oferirea detaliilor care vor ajuta părții-gazdă la elaborarea agendei vizitei în corespundere cu cerințele înaintate; negocierea duratei vizitei, numărului de participanți etc.; - identificarea surselor de finanțare adiționale în cazul în care bugetul acordat prin intermediul acestui grant nu poate acoperi integral cheltuielile legate de vizita de studiu (mijloacele financiare proprii ale GAL, alocate de partenerii de dezvoltare, sursele proprii ale participanților etc.); - stabilirea modalității de gestionare eficientă a aranjamentelor logistice (repartizarea responsabilităților legate de organizarea vizitei între părțile implicate: transportul, transferul, cazarea, serviciile de interpretare lingvistică, activitățile culturale etc.).

7. Procedura și termenii de aplicare. ¹

Propunerile de proiecte sunt acceptate doar în format electronic prin sistemul de aplicare online al Fondului.

Termenul limită de depunere a aplicației pentru Componenta I este - 12 septembrie 2022

Termenul limită de depunere a aplicației pentru Componenta II este - 30 septembrie 2022

Formularul de aplicare componenta I Forumuri regionale – link [aici](#)

Formularul de aplicare componenta II Vizite de studiu – link [aici](#)

¹ RNL are dreptul să solicite documente adiționale ce confirmă eligibilitatea GAL-ului.

Durata de implementare a proiectului (inclusiv raportarea):**Pentru Componenta I Forumuri regionale nu va depăși 25 decembrie 2022****Pentru componenta II Vizite de studiu nu va depăși 30 iunie 2023**

Fiecare candidat va recepționa un e-mail de confirmare a depunerii aplicației și un cod de înregistrare pentru dosarul depus.

În cazul apariției unor întrebări și/sau neclarități cu privire la apelul de propuneri, Vă rugăm să contactați coordonatorul de proiect, Patricia Varzari, la adresa: varzari.leader@gmail.com. Întrebările înregistrate cu 2 săptămâni înainte de termenul limită vor fi publicate pe pagina web a Rețelei www.leaderin.md, cu toate răspunsurile și explicațiile.

8. Evaluarea și selecția propunerilor de Proiecte

RNL va stabili o Comisie de Evaluare (CE) care va avea rolul de evaluare și aprobare a propunerilor de proiecte, și care va lua hotărârea finală referitor la desemnarea propunerilor câștigătoare selectate spre finanțare și alocarea sub-granturilor. În componența comisiei vor fi desemnați angajați ai RNL, precum și reprezentanți ai partenerului de proiect. Componența CE va fi stabilită și aprobată prin Ordinul directorului. CE va avea un număr impar de cel puțin trei persoane, fiind invitați și membri observatori.

Procesul de evaluare va cuprinde două etape:

Prima etapă. Evaluarea formală

Vor fi evaluate pentru finanțare doar dosarele care întrunesc următoarele condiții:

- aplicația este depusă în termenul prestabilit (vezi punctul 7);
- aplicația este prezentată de o entitate eligibilă să participe la apelul de propuneri, drept justificare fiind prezentat Extrasul ASP;
- aplicația online conține toate anexele necesare;

Etapa a doua. Evaluarea de conținut

Sunt supuse evaluării de conținut doar aplicațiile care întrunesc condițiile formale.

Evaluarea de conținut a aplicațiilor, va fi efectuată de Comisia de evaluare, compusă din reprezentanți consorțiului de implementare.

În cadrul acestei etape, vor fi examinate următoarele aspecte:

#	Denumire criteriul de evaluare	Punctaj
1.	relevanța activităților pentru scopul și obiectivele apelului	20
2.	rezultatele scontate și impactul proiectului	20
3.	evaluarea și justificarea necesităților / argumentare necesității implementării acțiunii	25
4.	potențialul ideii (realizabilitatea) propuse spre finanțare și promovarea acesteia	15

5.	relevanța bugetului (costurile sunt realiste, justificabile și fezabile)	20
TOTAL		100
Punctaj de trecere 65%		

Evaluarea de conținut constă în:

- atribuirea unui punctaj pentru fiecare criteriu stipulat mai sus;
- prezentarea unor observații/comentarii pe marginea aplicației;
- emiterea unei informații/recomandări privind acceptarea sau respingerea aplicației.

În urma evaluării individuale efectuate de membrii Comisiei de evaluare, este întocmită lista aplicațiilor cu punctajul total atribuit. Aprobarea rezultatelor este petrecută în cadrul **ședinței Comisiei de Evaluare**.

Comisia are dreptul să sugereze modificări și/sau îmbunătățiri în conținutul dosarului

RNL va anunța solicitanții despre deciziile luate prin e-mail și va face publice rezultatele concursului pe pagina oficială www.leaderin.md

Procesul de evaluare, selectare și aprobare a aplicațiilor spre finanțare se desfășoară în baza clauzelor de imparțialitate și confidențialitate.

9. Condițiile de contractare și finanțare

Finanțarea va fi acordată în baza **contractului de finanțare** semnat între RNL și GAL.

Pentru semnarea contractului de finanțare și transferarea sumei solicitate, aplicantul trebuie să prezinte:

- Copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice;
- Confirmarea contului bancar (IBAN) cu balanța 0 (zero) MDL;
- Certificat privind lipsa sau existența restanțelor față de bugetul public național.

Anexa 1: Bugetul proiectului

Anexa 2: Declarația de parteneriat

Anexe:

Anexa 1: Bugetul proiectului - link [aici](#).

Anexa 2: Declarația de parteneriat -link [aici](#).

Notă: Regulile de participare și cererile de propuneri în cadrul Fondului de Parteneriat LEADER vor fi publicate în limbile română și rusă. În cazul oricărei discrepante de interpretare, va prevala versiunea în limba română.